13.04.2015 г. / 17:55:36

Вяра

22.07 по еретическия, †09 юли по православния календар - Св. свещеномъченик Панкратий, епископ Тавроменийски. Св. преподобни Патермутий и Коприй и с тях мирянина Александър. Св. преподобни Патермутий. Св. преподобни Коприй

В памет на свети свещеномъченик Панкратий, епископ Тавроменийски (I в.)

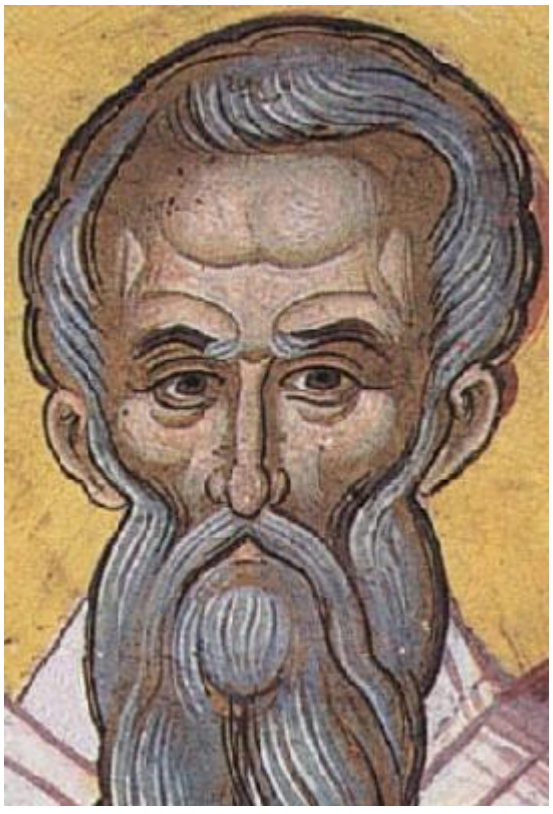

Свети свещеномъченик Панкратий, епископ Тавроменийски. Фрагмент от стара стенопис в Света Гора-Атон

Свети Панкратий бил родом от Антиохия. Той се родил през времето, когато нашият Господ Иисус Христос “се яви на

земята и живя между людете”, извършвайки чудеса в Иерусалим и във всички околни страни и градове. Бащата на Панкратий, който живеел в Антиохия, чул за Неговите преславни чудеса и отишъл с неколцина другари и с младия си син Панкратий в Иерусалим, за да види Господа. Като видял как Той учи народа, изцелява всякакви недъзи и извършва многобройни знамения и чудеса, той повярвал в Него като в Син Божий и се запознал с някои Христови апостоли, най-вече с първовърховния апостол Петър; от това време и юношата Панкратий станал известен на светия апостол.

Като престоял достатъчно дълго в Иерусалим и като се усладил от съзерцаването на Христовия лик и от слушането на Неговите сладки речи, родителят на Панкратий се върнал с другарите си в Антиохия. А след доброволните страдания и смърт на Спасителя Христос, след които последвали Неговите възкресение и възнесение, в Антиохия дошъл един от апостолите (това било по-рано от идването на апостол Петър) и кръстил бащата на Панкратий с целия му дом. След известно време и бащата, и майката на Панкратий отишли при Господа, а той, като се отказал от имота, който му се падал по наследство от родителите, заминал за Понтийските планини.

Тук се поселил в една пещера и пребивавал в уединение, пост и молитви, като се отдал на самопознание и общувал само с Бога. А когато свети апостол Петър, след като напуснал Иерусалим, минавал по тези земи с проповед за Христа, срещнал Панкратий в Понт и като го познал, го взел със себе си в Антиохия, а после отишъл с него в Киликия, където се срещнал със свети апостол Павел. Тук двамата апостоли - Петър и Павел, по взаимно съгласие поставили епископи: Крискентий - в Галатия, Маркиан - в Сиракуза, а Панкратий - в сицилианския град Тавромения.

Като отивал към мястото на своето служение, блаженият

Панкратий се качил на кораб, който плувал към Сицилия. Той общувал с двамата капитани на кораба, Ликаонид и Ромил, на които предложил Божието слово, като проповядвал за Царството Божие и за тайните на нашето спасение. Той ги обърнал към вярата в Христа и ги просветил със свето кръщение.

Когато пристигнали в град Тавромения, бесовете, които обитавали в местните идоли, изпаднали в смут, и кумирите, поразени от пристигането на Панкратий, започнали да падат и да се трошат. А там имало много уважавани от елините богове: Фалкон, Лисип и Скамандрон, на които бил посветен храм, издигащ се на висок хълм на брега на морето.

Щом свети Панкратий се приближил, изведнъж храмът се разтресъл и рухнал заедно с всички идоли в морето. Тогава сред народа настъпил голям смут.

Пристигнал и управителят на града, Бонифаций, който, като видял свети Панкратий и като чул ученията му, повярвал в Христа и се кръстил. С неговите усилия, положени за слава на Христовото име, само за един месец била построена църква, в която Божият архиерей започнал да служи, като учел и просвещавал събиращия се при него народ, който водел със себе си и своите болни: светецът потвърждавал своето учение със знамения и чудеса, като изцелявал всякакви болести и изгонвал бесове.

Когато, ден след ден, броят на вярващите все повече се увеличавал и вече почти целият град бил просветен със светата вяра, така че славата на Христовото име започнала да се разпространява по цялата страна, дяволът настроил един нечестив мъчител, на име Аквилин, срещу християните. Поради враждата си към Христос и към християните, той тръгнал с голям отряд войници към Тавромения, за да я разруши, а всички, живеещи там християни, да избие.

Когато гражданите изпаднали в ужас от тази вест, Божият светител започнал да ги утешава, като ги убеждавал, че няма да претърпят никаква вреда. И когато враговете приближавали към града, срещу тях излязъл, като духовен воин, свети Панкратий със своя клир, носейки със себе си непобедимо оръжие - честния Христов кръст и две свети икони - на Спасителя Христос и на Неговата Пречиста Майка. В този миг силен страх обхванал враговете; те били като обгърнати от тъмнина; от Божията сила изпаднали в смущение, умовете им се помрачили и те започнали да се посичат и да се убиват един друг, а някои пронизвали с мечовете самите себе си. После, като излезли от обгърналата ги тъмнина, дошли на себе си и видели, че се избиват един друг, и разбрали, че Бог ги наказва така заради враждебните действия срещу християнския град. Тези, които останали живи след тази братоубийствена битка, захвърлили оръжието и се явили при храбрия Христов воин, свети Панкратий. Те паднали в честните му нозе, молейки за прошка, и го умолявали да ги направи християни. И гражданите на града имали двойна радост: те се избавили от страшното нашествие и враговете им станали другари по вяра. Оттогава думите на светеца започнали да се приемат с още по-голямо уважение и всичките му заповеди се изпълнявали. И не само този град, но и други околни градове били просветени със светата вяра.

Но, след като изтекли много години, които светителят Панкратий прекарал, като управлявал новопросветното Христово стадо, някои от останалите там езичници, особено злобни и упорити в своята заблуда, като се уговорили със своя началник Артагаст и като избрали подходящо време, тайно нападнали Божия служител и го убили с камъни. Така свети Панкратий, очевидец на Христа и поставен за епископ от апостолите, се подвизавал с добрия подвиг, завършил живота си мъченически и със светите апостоли предстанал пред

Христос, своя Господ, за да Го съзерцава лице в лице в безкрайните векове.

Тропарь священномученику Панкратию, епископу Тавроменийскому

глас 4

И нра́вом причá́стник,/ и престо́лом наме́стник апо́столом быв,/ дея́ния обре́л еси́, Богодохнове́нне,/ в виде́ния восхо́д,/ сего́ ра́ди сло́во и́стины исправля́я,/ и ве́ры ра́ди пострада́л еси́ да́же до кро́ве,/ священному́чениче Панкра́тие. / Моли́ Христа́ Бо́га// спасти́ся душа́м на́шим.

Ин тропарь священномученику Панкратию, епископу Тавроменийскому

глас 8

Я́ко стрела́ огнезра́чная,/ от Верхо́внаго по́слан был еси́ Тавромени́йскому престо́лу/ уязвля́ти безбо́жных злоче́стие,/ ве́рных же сердца́ просвеща́ти,/ я́же боговеща́нными твои́ми словесы́ в ве́ре утверди́в/ и тече́ние соверши́в, пострада́л еси́ до кро́ве,/ священному́чениче Панкра́тие,// моли́ за вся, пою́щия па́мять твою́.

Кондак, глас 4:

Светлая тавромением, Панкратие, звезда показался еси, и священнострадалец явился еси за Христа: Емуже ныне предстоя, моли за чтущыя тя блаженне.

(Светла звезда на Тавромения си бил, Панкратие, и свещеномъченик за Христа: предстоейки сега пред Него, моли за почитащите те, блажени.)

Житие и страдание на преподобните отци Патермутий и Коприй и заедно с тях на

мирянина Александър († 361-363 гг.)

Свв. преподобномъченици Патермутий и Коприй. Древна миниатюра от Света Гора-Атон

Император Юлиан, който отначало вярвал в Христос, а по-късно, под въздействие на дявола, отново се отклонил към езичеството и станал син на сатаната, се отправил на война с персите. По пътя към Персия той пролял много християнска кръв, а като бил в Антиохия, хванал двама антиохийски презвитери, Евгений и Макарий, и след продължителни изтезания ги изпратил на заточение в Мавритания. По това време в египетските пустини живеели двама преподобни мъже, Патермутий и Коприй; те живеели в пълно единомислие и заедно служели на Бога. Патермутий бил по-голям на години, по-опитен в монашеския живот и по-утвърден в добродетелите, а по-младият Коприй още не бил напълно утвърден в монашеския живот и имал в лицето на Патермутий свой наставник и духовен отец. Преди да бъдат подложени на мъчения, Коприй разказал на Патермутий следното видение, което получил през нощта по време на сън:

- Видях - казал той - небесата отворени и един светъл мъж с

жезъл в ръка, който идваше към мен. После видях, че от другата страна срещу него идва някакъв черен човек, който палеше огън и разпръскваше дим около себе си. Черният мъж протегна ръката си и ме хвана; като попаднах сред дима, се намирах в крайно бедствено положение и от всички страни ме застрашаваха опасности, а онзи светозарен мъж се отдалечи от мен. В това време се разнесе глас от небето: “Плодът на този човек ще бъде разкъсан, но после отново ще бъде употребен за добро дело”. След това видение се събудих, изпаднал в смущение.

- Този сън не е добър! - казал Патермутий. - Боя се да не би да отстъпиш от живия Бог. Ето, престъпният император Юлиан се отрече от Христос и повдигна гонение срещу Божията Църква. Мисля, че и ние ще бъдем подложени на мъчения. Гледай, чедо, да не се отречеш от Христа поради страх от мъченията или, ако бъдеш излъган с обещания за награди. Бой се от Бога, помни заповедите Му и бъди мъжествен.

Не минало много време след това видение и император Юлиан пристигнал в Египет с голяма войска. Като чул, че в египетските пустини живеят много отшелници, той изпратил там войници, за да хванат всеки, когото намерят. Тогава били хванати споменатите отци, Патермутий и Коприй и заведени при мъчителя за разпит. Юлиан попитал преподобния Патермутий:

- На колко години си, старче?

А той отговорил:

- Вече изминаха седемдесет и пет години от временния ми живот на земята.

Като се обърнал към Коприй, императорът казал:

- Кажи сега ти, по-младият, на колко си години?

Коприй отговорил:

- От раждането ми са изминали четиридесет и пет години.

Тогава императорът заповядал да отведат стареца Патермутий в затвора, а Коприй оставил при себе си и започнал да разговаря с него така:

- Човече, принеси жертви на боговете, за да избегнеш очакващите те мъки. Остави лъжовната християнска вяра, която не ти носи никаква полза. Ето и аз по-рано вярвах в Христа, но не видях от това никаква полза. А сега, като вярвам в безсмъртните богове, се удостоих да получа от тях големи благодеяния. Съветвам те и теб да се откажеш от Христа и да принесеш жертва на боговете; тогава ще те приближа до себе си и ще получиш много милости от мен.

Коприй слушал императора със затаен дъх. Той изпаднал в самозабрава и като се увлякъл от пагубните му обещания, казал на Юлиан:

- На добро ме учиш, господарю! Добре е, че в твое лице намерих учител и добър наставник.

После той високо извикал:

- От днес аз съм ученик на Юлиан, а не християнин; и както по-рано се заблуждавах, като пребивавах в лъжовната християнска вяра, така сега ще се постарая да поправя всичко - ще се поклоня на боговете и ще им принеса жертва.

Като чул тези думи, императорът се зарадвал извънредно много и казал:

- Този човек е щастлив повече от всички други с това, че е познал древните отечески богове, които дават вечен живот на

света.

След тези думи Коприй се поклонил и принесъл жертва на идола Аполон, и като се отрекъл от Бога, приел в себе си дявола.

Светите ангели отстъпили от него, а бесовете го обкръжили и се радвали.

Като узнал, че Коприй се е отрекъл от Христа, преподобният Патермутий извънредно се натъжил, плачел и ридаел за него, и като преклонил коленете си, се молел така:

- Господи, Боже на силите! Не погубвай грешника, престъпил Твоята заповед! Спомни Си трудовете, които той е извършил в младостта си от любов към Тебе, не го отхвърляй от лицето Си, понеже е измамен от думите на един законопрестъпник. Помилвай Твоето създание и делото на ръцете Си не изоставяй!

На сутринта императорът седнал на престола си, а Коприй стоял от дясната му страна. Той бил облечен с пурпурно наметало. Когато Патермутий, по заповед на императора, бил доведен за разпит, Коприй, като го видял, казал:

- Ето, пристига измамникът, който ме лиши от щастие.

А когато старецът пристъпил към съдилището, Коприй закрещял срещу него:

- Какво, Патермутий? Виждаш, че се радвам, а на теб ще се наложи да плачеш. Вече не съм християнин, а съм последовател на Юлиан.

Патермутий отговорил:

- Да, виждам, че се радваш и затова плача за тебе.

Тогава императорът казал на стареца:

- Не плачи, а принеси жертва на боговете и се радвай заедно с него.

Патермутий отговорил:

- Радостта му е временна. Сега се радва, а в бъдещия живот, ако не се покае, ще плаче. А аз плача сега, но ще се радвам в бъдещия живот. Той се големее тук в пурпурна одежда, а там ще се окаже гол; сега се насища, а в бъдещия живот ще гладува. А аз гладувам сега, но в бъдещия живот ще се наситя, когато се яви славата на моя Бог. Днес той стои със слава пред теб, земния цар, в числото на слугите ти, а там ще бъде изгонен от лицето на небесния Цар и ще бъде хвърлен при бесовете в геената огнена.

Като казал това, старецът погледнал Коприй в лицето и рекъл:

- Горко ти, окаянико! По-рано ти беше съсъд на благодатта, а сега си гной, в която бесовете радостно ликуват. Защото ангелите отстъпиха от теб. Ти отстрани Бога от себе си и се облече в дявола. Ти презря истинския, вечния живот, а възлюби временния и лъжливия. Но, спомни си за делата на твоята младост, ела на себе си, отхвърли заблудата, от която, за нещастие, си се увлякъл, и ела при мен, чедо! Възлюби отново Бога и се покай пред Този, пред Когото съгреши, а Той по Своето милосърдие ще те приеме и ще ти прости греховете.

Когато старецът изрекъл тези думи, Коприй се умилил в сърцето си и като се разкаял, високо възкликнал:

- Горко ми, горко ми, горко ми!

После започнал да се колебае ту към едната, ту към другата страна. След това, като се окуражил и като погледнал към небето, казал:

- Сега вече не съм Юлианов, а отново съм Христов! Съгреших, като престъпих Божията заповед, извърших беззаконие, като се отрекох от моя Господ, но в това и ще проличи Твоята благодат, Владико, ако ме помилваш, след като съм извършил толкова тежък грях. Човеколюбче, бъди милостив към мен. Сега приличам на сухо дърво, което няма плодове и листата му са умъртвени. Думите на беззаконниците ме въведоха в заблуда и дяволската буря ме потопи. Змеят ми се присмя и ликовете на бесовете се възрадваха за мен. Небесните звезди се смутиха, слънцето и луната скриха светлината си заради моя голям грях, с който огорчих Бога. Но вие, Божии ангели и ликове на праведниците и жители на целия свят, съберете се заедно и оплачете падението ми и помрачението на ума ми. Нали се лиших от Христос, Слънцето на правдата и светлината на вярата угасна в мене; цялата духовна красота ми е отнета.

След това, като се обърнал към императора, Коприй казал:

- Дяволе, защо ме прелъсти? Законопрестъпнико, защо завлече и мен в своята гибел?

И като свалил от себе си пурпурната одежда, той я хвърлил пред него:

- Вземи си обратно славата, която ми даде, а аз ще взема отново това, което загубих. Моят Бог е благ и ще ме направи поне “като един от наемниците си”.

Императорът, като видял, че Коприй отново се обърнал към Христа, се разгневил и начаса заповядал да нагорещят голям железен тиган. А Коприй, като чул тази заповед, казал:

- Добре постъпваш, императоре! Изгори ме, насечи ме на парчета, така че с многобройни мъчения да изкупя падението си. Преди всичко, накажи със смърт езика ми, защото той най-

напред съгреши, като се отрече от Христос.

Тогава императорът заповядал да нагорещят неголяма желязна лъжица и да я поставят върху езика на Коприй. Като видял нагрятата като въглен лъжица, той казал на свети Патермутий:

- Отче, моли се на Бога за мене, защото изпадам в ужас при мисълта за очакващото ме мъчение.

Старецът му казал:

- Чедо, търпи с радост и Господ ще ти помогне!

И ето, когато лъжицата се допряла до езика на Коприй, тя му се сторила студена като лед, а езикът на Коприй не получил никакво изгаряне. Тогава императорът казал:

- Тези хора са магьосници, водете ги към нагорещения тиган.

Когато ги повели, Коприй казал на стареца:

- Учителю, моли се за мен, защото много се страхувам от мъчението.

Старецът казал:

- Не бой се, чедо! Бъди мъжествен, спомни си за своите постнически подвизи и трудове в пустинята, които ти прие върху себе си още от детството си, и които ти мъжествено претърпя за слава Божия. Помниш ли как изкара без храна тридесет и пет дни? Помниш ли още как, като се разпна с Христа, ти стоя дванадесет дни неподвижно с кръстообразно разпростерени ръце? Нима си забравил как лягаше върху твърди камъни и остри чирепи? Ако заради Христа ти охотно търпеше всичко това в продължение на целия си живот, защо се страхуваш сега от тази мъка, която ще продължи само един час?

Коприй, като се укрепил от тези думи, с просветлено лице и без страх тръгнал заедно със стареца към тигана. Когато се качвали в него, Патермутий казал:

- Брате Коприй, погледни нагоре!

А Коприй, като погледнал към небето, рекъл:

- Виждам приближаващи ангели, чиито глави са покрити с роса. Моля те, отче, кажи им да не се гневят срещу мен за това, че се отрекох от Христа.

По този начин и двамата влезли в тигана и ходели в него като по росна поляна, като се присмивали на мъчителя, тъй като тиганът в същия миг напълно изстинал. Като видял това, мъчителят изпаднал в още по-голяма ярост и заповядал да разпалят колкото се може по-силно една пещ, за да ги хвърлят в нея. Докато разпалвали пещта, един от царските войници, на име Александър, се приближил към Коприй и му казал:

- Коприй! Ти отначало принесе жертви на боговете, а сега не искаш. Обърни се отново към нас, за да се избавиш от гибел в огъня.

Свети Коприй му отговорил:

- О, ако можеше първият грях, който извърших пред Христос, да бъде предаден на забрава пред Божието лице! Ако се събере цялата морска вода и всички реки, и извори, и всички капки, падащи от небето, то всичко това би било малко за измиване сквернотата на моя грях. Обаче аз не се отчайвам поради милосърдието на моя човеколюбив Владика.

Александър, като дошъл в умиление от думите на Коприй, казал:

- И аз бих желал да стана воин на Този Цар, на Когото служите вие!

И тогава Коприй го научил на истинската вяра и го обърнал към Христа.

А когато пещта била разпалена така, че от нея излизали силни пламъци и преподобните мъченици тръгнали към нея, Александър ги последвал, като казал:

- Идвам с вас, блажени отци! Вземете ме в пещта заради Христа!

Те го взели подръка и тръгнали заедно, но после Александър се освободил от ръцете им и тръгнал напред сам. Когато приближили входа на пещта, голямо огнено кълбо излязло от пещта срещу Александър, но не го изгорило, а Александър казал, обръщайки се към излезлия пламък:

- Ако си излязъл по Божия заповед, за да ме изгориш, тогава изгори грешника!

При тези негови думи пламъкът се разделил на две части и станал, както някога водата в Червено море, като му отворил път по средата. И Александър влязъл в пещта, недокоснат от пламъците, и като видял там Божии ангели, им казал:

- Господари мои, моля ви, спасете мене, грешния!

Ангелите отговорили:

- За това сме и изпратени тук от Бога, за да те спасим.

И те взели душата му при Господа, а мъртвото му тяло останало в огъня съвършено цяло. След него влезли в пещта и преподобните отци Патермутий и Коприй, също неповредени от огъня, и стояли близо до тялото на Александър, като възпявали хвала на Бога.

Когато пещта угаснала, светиите били отведени при императора живи и невредими, без ни най-малко да са

пострадали от огъня, а тялото на свети Александър било изнесено също неповредено от огъня и от него се разнасяло голямо благоухание. Тогава императорът с удивление казал:

- Нашите богове са велики, а Христос е нищо!

После отново започнал да принуждава светиите да се поклонят на идолите. А преподобният Патермутий му казал:

- Тъй като ти отиваш на война не за прослава на Божието име, няма да се върнеш обратно, но ще бъдеш смъртно ранен и ще умреш от страшна смърт.

Тогава императорът силно се разгневил и заповядал да ги посекат с меч.

И светиите били изведени от града на мястото за посичане. Там, преди кончината си, те се обърнали с молитва към Бога и ето, от небето се раздал глас, който похвалил Патермутий, простил на Коприй и призовал и двамата към вечен Покой.

Тогава те с радост преклонили главите си под меча и загинали, като положили живота си за Господа.

Нечестивият Юлиан се отправил на война с персите, бил победен от персийските войски и както предсказал свети Патермутий, не се върнал в родината си.

Светите преподобномъченици Патермутий и Коприй и свети Александър, който бил с тях, загинали мъченически в деветия ден на месец юли. По това време над римляните царувал законопрестъпникът Юлиан, а над християните - нашият Господ Иисус Христос, на Когото, заедно с Отца и Светия Дух, подобава слава, чест и власт сега и винаги, и във вечни векове. Амин.

Честване на паметта на преподобния

Патермутий (V в.)

Патермутий, както съобщава за него Коприй, отначало бил идолопоклонник. Той бил главатар на разбойници, крадял, и дори свалял дрехите от погребаните, вършел всякакви злодеяния и мерзости и мълвата за злодействата му се разпространила по всички египетски земи. Обръщането му към Бога станало по следния начин.

Веднъж през нощта той се покатерил на покрива на една къща, в която живеела посветена на Бога девица. Искал да развали покрива и като влезе в къщата през него, да извърши замисленото злодеяние. Обаче, както и да се опитвал, не можал да разкрие покрива и като се уморил, заспал.

В съня си видял някакъв светозарен мъж, облечен в царска одежда, който му казал:

- От днес престани да вършиш злодеяния, престани да проливаш човешка кръв, да крадеш и да вършиш други беззакония! Разкай се и започни богоугоден труд, приеми върху себе си ангелско служение и прекарай остатъка от живота си в добродетел, а аз ще те направя началник и княз на войските си.

Патермутий обещал, че веднага с усърдие ще започне да изпълнява тези заповеди. Тогава явилият се му показал цяло опълчение от монаси и му заповядал да приеме командването им.

Докато продължавало това съновидение, нощта преминала и изгряла дневната светлина. Девицата отишла на покрива на къщата и като видяла заспал човек, се уплашила много. А Патермутий, като се събудил, скочил и като видял стоящата пред себе си девица, се вцепенил. Когато девицата започнала

да го разпитва: кой е, откъде е и с каква цел е дошъл тук, той не отговарял нищо на въпросите ѝ и само я молел да му покаже къде има християнска църква, Девицата като видяла в извършващото се пред нея Божие дело, го завела в църквата и го представила на презвитерите.

Като видял свещениците, той паднал в нозете им, молейки ги със сълзи да го направят християнин и да му дадат наставления за пътя на покаянието. А презвитерите, като го познавали, се удивлявали и не вярвали на думите му, виждайки в молбите му само коварство и лъжа. Но когато той започнал да плаче и неотстъпно продължавал молбите си, те му казали:

- Ако ти окончателно изоставиш злодеянията си и започнеш да водиш добър живот и да вършиш добро, ще те приемем в християнското общество.

Той обещал да изпълнява всичко, което му заповядат, тогава презвитерите извършили над него оглашение и след няколко дни го кръстили. След приемането на свето кръщение Патермутий помолил презвитерите да му дадат някаква заповед, с чието изпълнение той би стъпил по-твърдо в пътя на спасението; и те го научили да казва наизуст първите три стиха на първи псалом. Като вникнал в тези стихове, той казал:

- Това е достатъчно за моето спасение.

Три дни след приемането на свето кръщение той отишъл в пустинята и прекарал там дълго време, като ден и нощ пребъдвал в молитва и сълзи и се хранел с корените на растящите в нея треви. След това се върнал в църквата, като бил привикнал не само да казва наизуст онези три стиха, но и да ги изпълнява на дело. А презвитерите, като се удивлявали на станалата с него промяна към по-добро, а също и на

извънмерното му въздържание, искали да го задържат при себе си, за да го научат да чете, но той, като останал с тях една седмица, отново отишъл в пустинята и прекарал в нея седем години, като се хранел вече не с корени и с треви, а с хляб, който му бил изпращан от Бога веднъж в седмицата. Всеки неделен ден той намирал пред себе си чист хляб, донесен от невидима ръка, и като вкусвал от този хляб с благодарност, отново оставал без храна до следващата неделя и не чувствал изнемогване от глад. Бог му подарил и дара да разбира книгите и той знаел цялото божествено Писание наизуст.

След седем години, по Божия заповед, преподобният Патермутий отново се върнал в населеното място за полза на мнозина и с постническия си живот привлякъл много хора към себе си. Учениците му във всичко подражавали на добродетелите му.

При него дошъл и един младеж, който желаел да бъде негов ученик. Преподобният, като го приел, го облякъл в монашеско облекло, състоящо се от вехта власеница, скуфия и козя кожа, която при монасите обикновено се нарича милот, и го учел на богоугоден монашески живот.

Преподобният Патермутий имал обичай да посещава болни, да присъства на кончината им и да погребва починали, при което сам се грижел да ги облече в погребалните дрехи. Като виждал усърдието на стареца при погребението на мъртвите, младежът му казал:

- Отче! Бих искал, когато умра, ти да ме облечеш и да ме погребеш.

Отецът отговорил:

- Така и ще направя, чедо; и ще те обличам дотогава, докато

самият ти не кажеш: “достатъчно”.

Скоро след това този млад монах се преставил, а старецът, като го обвил с погребалните дрехи, според обичая, и като покрил лицето му, казал:

- Чедо, достатъчно ли ти е това за погребението, или да прибавя още нещо?

Тогава мъртвият казал, така че всички го чули:

- Достатъчно е, отче!

Всички присъстващи се удивили на това чудо и започнали да прославят стареца като чудотворец. А той, като не понесъл тяхната прослава, веднага след погребението тайно заминал в пустинята.

След известно време старецът отново се върнал да навести братята, на които бил ръководител в монашеския живот. Било му открито от Бога, че един брат, живеещ в отделна отшелническа килия близо до едно селище, е смъртно болен и преподобният побързал да го навести. Тъй като пътят дотам бил достатъчно дълъг, той се забавил. Слънцето вече залязвало, а светецът не искал да стигне в онова селище през нощта, като спазвал словото на Господ: “ходете, докле имате светлината, за да ви не обгърне мрак” и още: “Който ходи дене, не се препъва”. Тогава, движен от силата на вярата, светецът се обърнал към вече наполовина залязлото слънце с думите:

- Слънце, в името на нашия Господ Иисус Христос, спри на пътя си и чакай дотогава, докато не вляза в селището.

И слънцето, наполовина залязло, се спряло, докато светецът не влезе в селището. А жителите на това селище се удивлявали, като виждали, че слънцето дълго време не залязва и като се събрали сред селото, гледали това чудо. Изминало

известно време и те видели преподобния Патермутий, пристигащ от пустинята, и като го посрещнали, го попитали за причината на чудното спиране на слънцето. Той им казал:

- Нима не помните Господните слова, които са в Евангелието и ни учат да имаме вяра? “Ако имате вяра, колкото синапово зърно”, ще можете и планини да премествате. А който с вяра може да премества планини, той пак с нея може да спре и хода на слънцето.

Когато казал това, всички разбрали, че слънцето е спряло заради него, защото то се скрило тогава, когато той влязъл в селото. Тогава всички със страх се поклонили на стареца и тръгнали след него. Като влязъл в килията на брата, преподобният го намерил вече починал в Господа. Той се помолил, приближил се до него, целунал тялото му и казал:

- Кое ти е по-приятно, брате: да живееш с Христос след като ни напусна или да поживееш още с нас, в тяло?

Мъртвият оживял, отворил очи, повдигнал се от одъра и казал:

- Защо ме върна към живота, отче? За мен е по-добре да отида при Христа и да бъда с Него, не искам да живея повече в плът!

Тогава старецът му казал:

- Почивай в мир и се помоли за мен!

Братът легнал и отново починал.

Всички присъстващи дошли в ужас и казвали:

- Наистина, това е Божий човек.

А преподобният, като приготвил тялото на умрелия за погребение, изкарал цялата нощ в пеене на псалми, а на

сутринта, като предал тялото на земята, с чест си заминал оттам.

Друг път преподобният посетил един друг брат, също смъртно болен. Като видял, че болният се страхува от смъртта заради греховете си, той му казал:

- Чедо, защо не си готов за заминаване? Струва ми се, че твоята изобличителка, съвестта ти, иска да дойде там заедно с теб.

Болният казал:

- Отче, моля те, помоли се за мене на Бога да ми даде малко време за покаяние.

А старецът отговорил:

- Чак сега търсиш време за покаяние, а къде е отминалото време? Какво свърши ти през дните на своето монашество? Не само че не успя да излекуваш предишните си рани, но прибавяше към тях все нови и нови.

Но болният не преставал със сълзи да умолява стареца да се помоли за него на Господа. И тогава старецът казал:

- Ако от днес няма повече да прибавяш ново зло към старото, ще се помолим за теб. Човеколюбецът Господ е благ и търпелив и ще ти даде известно време за очистване от греховете.

Като казал това, той прегънал колене за молитва, а след молитвата станал и рекъл на болния:

- Господ ти дава още три години да живееш на земята, само принеси истинско покаяние!

И като го хванал за ръката, преподобният го изправил здрав и го завел със себе си в пустинята.

А след три години той отново дошъл с него при братята и им го представил като ангел Божий. Много братя се събрали да слушат сладките слова на преподобния и той им казал слово за плодовете на покаянието. Беседата продължила до сутринта и по време на тази беседа братът, завършил тригодишното си покаяние, сякаш задрямал и предал душата си в Божиите ръце, без болка и страх, като че е заспал сладък сън.

За преподобния Патермутий се съобщава още, че много пъти е преминавал река Нил, като ходел по водата. А веднъж, когато няколко човека от братята се събрали в една килия и при затворени врати беседвали за спасението на душата, светецът застанал посред тях, както някога Господ Иисус Христос посред апостолите. Толкова велик бил в делата на чудотворството преподобният Патермутий, изпълнен с Божията благодат. Той се преставил в Господа, след като прекарал много години в угаждане на Бога.

Честване на паметта на преподобния Коприй

Свети Коприй, очевидец на живота на свети Патермутий и разказвач на чудесата му, бил презвитер и също имал от Бога благодатта да върши чудеса. Той живеел в същата египетска област, изцелявал различни болести на хората и изгонвал зли духове. Когато веднъж разказвал на събралите се при него братя, за полза на душите им, за живота на свети Патермутий и за другите светии, един брат, като не вярвал на разказите му, не го слушал и задремал. Но ето, по време на съня си той видял в ръцете на свети Коприй книга, написана със златни букви, от която той четял нещо на братята. До него стоял светлозарен мъж, почтен на вид и с прошарена коса. Този мъж, като погледнал страшно към дремещия, казал:

- Защо не вярваш на това, което се казва, не слушаш и дремеш?

Братът, като се стреснал, уплашен от съня, веднага казал на другите какво видял и оттогава започнал с вяра и внимание да слуша всички беседи на свети Коприй.

Веднъж при преподобния дошли странстващи монаси да послушат беседите му за спасение на душите си. В това време се приближил един селянин, носещ съд, пълен с пясък, и се спрял да чака стареца да завърши своята беседа. А братята, като видели човека с пясъка, попитали стареца:

- За какво е донесен този пясък?

Старецът отговорил:

- О, чеда, не би следвало да ви говоря за това, за да не се покажа тщеславен с Божиите дела и да не загубя въздаянието за труда си. Но като виждам, че сте предприели дълго и трудно пътуване към нас, няма да скрия, а за ваша полза ще ви разкажа Божиите дела, които Бог благоволи да извърши чрез нас, грешните. Земята на селото, което е близо до нас, беше много неплодородна и от зърното, което се засяваше на нивите, едва-едва си връщаха за засятото. Някакъв червей подяждаше посевите и прегризваше класовете, преди да узреят. А жителите на селото бяха идолопоклонници, но с помощта на Божията благодат ги обърнахме към своята вяра и ги кръстихме. Като станаха християни, те дойдоха при нас и започнаха да ни умоляват да се помолим на Христа Бога да изпрати плодородие на земята им. Ние им казахме:

- Ще се помолим, но вие трябва да имате непоколебима вяра в Бога.

Тогава те обещаха да поддържат твърда вярата си и като насъбраха в пазвите си пясък от земята, по която стъпват

нашите грешни нозе, започнаха да ме молят да им благословя с името Господне този пясък като семена. Казах им:

- Нека ви бъде според вярата ви!

А те, като си отишли у дома, смесили пясъка с жито и засели всичко на полето. И тогава се роди толкова пшеница, колкото не се ражда в нито една област на Египет. Оттогава земеделците всяка година идват при нас и ни донасят пясък за благословение. Вярата им не ги подвежда и те имат винаги богата реколта.

Преподобният Коприй, като влязъл веднъж пред народа в спор за вярата с един еретик манихей и като видял, че не може със смирени и кротки думи да надделее над многословния горделивец, пожелал да покаже на дело правотата на вярата си. Той заповядал да разпалят голям огън и повикал при себе си еретика, за да се изясни, чия вяра е права: който не изгори, казал светецът, значи той вярва правилно. А манихеят му казал:

- Влез първо ти!

Светецът влязъл в огъня, но пламъкът пред него се отдръпнал на две страни и той в продължение на половин час стоял върху въглените като на трева, без никаква вреда за себе си; той излязъл невредим от пламъците и огънят не докоснал дори и дрехите му. Като видял това, народът много се удивил и прославил Христа Бога. А еретикът не искал да влиза, но народът го хвърлил в пламъците и той веднага започнал да гори. Но целият обгорен, той успял да изскочи от огъня и побягнал. Народът, като го хванал, крещял:

- Нека еретикът да бъде изгорен!

Преподобният Коприй успокоил народното вълнение и пуснал жив обгорелия като главня еретик.

Старецът имал неголяма градина около килията си. В нея той отглеждал житни растения и плодове, които използвал за изхранване на идващите при него странници. А един идолопоклонник, като влязъл през нощта в градината, откраднал толкова, колкото можел да носи, и като си отишъл вкъщи, започнал да вари от плодовете в котлето на огъня. Изминали повече от три часа, изгорил много дърва, а плодовете не само че не се сварили, но и водата в котлето не била загрята. Това необичайно обстоятелство довело крадеца до силно удивление и той, като осъзнал греха си и като познал Христовата сила, действаща в християните, взел всичко откраднато, дори и това, което вече било в котлето, и го занесъл при нозете на стареца, като признал за извършената от него кражба. При това той молел прошка от стареца и го умолявал да го направи християнин. Случило се, че по това време при стареца имало много гости; те се зарадвали за чудесното обръщане на този човек към Христос, вкусили от плодовете и благодарили на Бога. С Христовата благодат преподобният Коприй извършил и много други чудеса и починал в мир. Той се удостоил с еднаква част с преподобния Патермутий в Царството на нашия Господ Иисус Христос, на Когото заедно с Отца и Светия Дух подобава чест и слава във вековете. Амин.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

buditeli.info © 2017